

กพด.รับที่ 15
วันที่ 26 ก.ย. 68
เวลา 15.40 น.

สกก. (eMail)
ส่ง : กพด.
รับที่ : 89510/68
26 ก.ย. 2568 เวลา 15.31 น.

ที่ สม ๐๙๐๑/๕๗

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖-๗
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๒ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง ข้อเสนอแนะกรณี กฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๖๖
กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาข้อเสนอแนะ ที่ ๒๔๓/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๗

ด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) เห็นว่า กฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่กำหนดให้โรคเอดส์และ/หรือติดเชื้อเอชไอวีตามเป็นลักษณะต้องห้ามในการสมัครเพื่อรับคัดเลือกบรรจุเป็นนักเรียนหรือเข้ารับราชการตำรวจ เข้าข่ายเป็นการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งสุขภาพ จึงขอกราบเรียนความเป็นมาและสภาพปัญหา ข้อพิจารณา และข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ความเป็นมาและสภาพปัญหา

กฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๖๖ ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดให้โรคเอดส์ และ/หรือ ติดเชื้อเอชไอวี อยู่ในบัญชีโรค อาการ ภาวะอื่นใด หรือลักษณะต้องห้ามที่ไม่ควรเป็นข้าราชการตำรวจ โดยให้เหตุผลเรื่องความจำเป็นตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ส่งผลให้บุคคลที่เป็นโรคเอดส์ และ/หรือ ติดเชื้อเอชไอวี ขาดคุณสมบัติและถูกจำกัดสิทธิไม่ให้บรรจุเข้าเป็นข้าราชการตำรวจ ซึ่งเป็นสิทธิในการทำงานที่รวมถึงสิทธิในโอกาสที่จะหาเลี้ยงชีพโดยงานซึ่งตนเลือกหรือรับอย่างเสรีด้วย

๒. ข้อพิจารณา

๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ วรรคสาม บัญญัติหลักการไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลไว้ โดยการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใด หรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้ ซึ่งครอบคลุมถึงสภาพทางกายหรือสุขภาพด้วย ทั้งนี้ อาจยกเว้นการเลือกปฏิบัติได้ด้วยเหตุเกี่ยวกับสมรรถภาพของผู้เป็นทหาร ตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ตามมาตรา ๒๗ วรรคห้า

๒.๒ ในการรักษาผู้ติดเชื้อเอชไอวีตามองค์ความรู้ทางการแพทย์ในปัจจุบัน พบว่า ผู้ติดเชื้อที่รับประทานยาต้านไวรัสอย่างต่อเนื่องและพบแพทย์ตามนัดปีละ ๑ - ๒ ครั้ง สามารถควบคุมเชื้อไวรัสให้อยู่ในจุดที่ไม่สามารถตรวจจับหาเชื้อได้ (undetectable) และจะไม่แพร่เชื้อ (untransmittable) จึงสามารถทำงานได้เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป โดยในปี ๒๕๖๒ มีข้าราชการตำรวจที่ติดเชื้อเอชไอวีประมาณ ๑,๖๐๐ ราย เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลตำรวจ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่นำประเด็นสมรรถภาพมาพิจารณาการสับเปลี่ยน โยกย้ายตำแหน่ง หรือพิจารณาให้ออกจากราชการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าข้าราชการตำรวจที่เป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวี ...

เอชไอวียังสามารถปฏิบัติงานได้ตามปกติ ดังนั้น จึงไม่อาจนำเหตุของการเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีมากำหนดเป็นข้อยกเว้นในการเลือกปฏิบัติหรือจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ วรรคห้า เพราะไม่กระทบต่อสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่

๓. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) ประกอบมาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๒ บัญญัติให้ กสม. มีหน้าที่และอำนาจเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ต่อคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น จึงเห็นสมควรมีข้อเสนอแนะกรณี กฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ วรรคสอง

๔. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของ กสม. ให้มีผลในทางปฏิบัติโดยเร็ว

๕. ข้อเสนอแนะ

จากความเป็นมา สภาพปัญหา และข้อพิจารณาตามข้อ ๑ และข้อ ๒ กสม. จึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อบริหารให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๕.๑ ให้คณะกรรมการข้าราชการตำรวจยกเลิกการกำหนดโรคเอดส์และผู้ติดเชื้อเอชไอวีในบัญชีโรค อาการ ภาวะอื่นใด หรือมีลักษณะต้องห้าม ที่ไม่ควรเป็นข้าราชการตำรวจ ตามข้อ ๒ (๑๔) แบบท้ายกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๖๖ และยกเลิกการตรวจหาเชื้อเอชไอวีในทุกกรณี รวมทั้งห้ามกำหนดนโยบายโยกย้ายข้าราชการตำรวจผู้ติดเชื้อเอชไอวีหรือสิ่งพิการราชการ หรือให้ออกจากราชการ หรือไล่ออกจากราชการ ด้วยเหตุแห่งการเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวี

๕.๒ ให้คณะกรรมการแพทย์ โรงพยาบาลตำรวจ ปรับปรุงกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๖๖ รวมถึงบัญชีแบบท้ายให้ทันสมัย โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลด้วยเหตุแห่งสุขภาพ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ วรรคสาม

๕.๓ ระหว่างการดำเนินการตามข้อ ๕.๒ ให้คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งมีหน้าที่กำกับติดตามยุทธศาสตร์แห่งชาติว่าด้วยการยุติปัญหายาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๓ มอบหมายให้หน่วยงานของรัฐยกเลิกการกำหนดให้โรคเอดส์และผู้ติดเชื้อเอชไอวีเป็นคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามในกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือบัญชีแบบท้ายในการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน เพื่อให้สอดคล้องและบรรลุนิติวัตถุประสงค์แห่งยุทธศาสตร์ดังกล่าวที่มีเป้าหมายในการลดการเลือกปฏิบัติอันเกี่ยวเนื่องจากเอชไอวีและเพศภาวะ

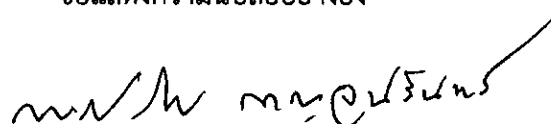
๕.๔ ให้นายกรัฐมนตรีเร่งพิจารณาลงนามรับรองร่างพระราชบัญญัติจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล ฉบับของประชาชน เพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และให้คณะรัฐมนตรีเร่งพิจารณา

พระราชบัญญัติจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล พ.ศ. ฉบับของกระทรวงยุติธรรม เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ เพื่อให้ทั้ง ๒ ฉบับได้รับการพิจารณาในชั้นสภาผู้แทนราษฎรพร้อมกันต่อไป และเพื่อให้มีเนื้อหาครอบคลุมถึงประเด็นการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งสุขภาพและการเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวี

ดังรายละเอียดข้อเสนอแนะปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาข้อ ๕ ผลเป็นประการใด โปรดแจ้งให้ กสม. ทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์)
ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๙๔๘ (ประชุมพร)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๗๒๐